

نقش پیش بینی کننده ناگویی هیجانی بر اساس ویژگی‌های شخصیت و طرحواره- های ناسازگار اولیه در زنان متاهل

فاطمه صادقی نیری

دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه مشاوره، واحد رودهن، دانشگاه آزاد اسلامی، رودهن، ایران.

چکیده

پژوهش حاضر سهم هریک از این متغیرها را در پیش بینی ناگویی هیجانی بر اساس ویژگی‌های شخصیت و طرحواره‌های ناسازگار اولیه در زنان متاهل مورد بررسی قرار داد. در این مطالعه توصیفی-همبستگی و روش نمونه‌گیری به صورت در دسترس استفاده شد. جامعه آماری این پژوهش زنان متاهل شهر تهران می‌باشد. برای تعیین تعداد حجم نمونه از فرمول $8M+50$ استفاده شد. بنابراین در این تحقیق حجم نمونه ۲۱۰ نفر از زنان متاهل است که به صورت روش نمونه‌گیری در دسترس از بین جامعه آماری تحقیق انتخاب شدند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها شامل پرسشنامه ناگویی هیجانی تورنتو، پرسشنامه پنج عاملی شخصیت نئو (کوتاه)، پرسشنامه طرحواره‌های ناسازگار اولیه یانگ (کوتاه) بود. تجزیه و تحلیل داده‌ها با نرم افزار SPSS نسخه ۲۴ و با استفاده از آزمون‌های آماری تحلیل همبستگی و رگرسیون چندگانه و رگرسیون گام به گام انجام شد. براساس نتایج حاصله و با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون مشاهده شد که طرحواره‌های ناسازگار اولیه با ناگویی هیجانی زنان متاهل رابطه مستقیم دارد و همچنین روان‌رنجوری و ناگویی زنان متاهل رابطه مستقیم و گشودگی نسبت به تجربه، وجدانی بودن، سازگاری و ناگویی هیجانی زنان متاهل رابطه معکوس و معناداری دارند اما برون‌گرایی و ناگویی زنان متاهل رابطه معناداری ندارد و بطور کلی می‌توان عنوان کرد که ویژگی‌های شخصیتی با ناگویی هیجانی زنان متاهل رابطه معناداری دارند. همچنین بر اساس نتایج حاصل از رگرسیون گام به گام طرحواره‌های ناسازگار اولیه به صورت کلی قادر به پیش بینی ۷۵ درصد تغییرات ناگویی هیجانی زنان متاهل و سه طرحواره ناسازگار معیارهای سرسختانه/عیبجویی افراطی، شکست و بی‌اعتمادی/بدرفتاری به طور معناداری ۸۷ درصد از تغییرات ناگویی هیجانی زنان متاهل را پیش بینی می‌کنند. ویژگی‌های شخصیتی روان‌رنجوری و وجدانی بودن نیز ۸۵ درصد از تغییرات ناگویی هیجانی زنان متاهل را به طور معناداری تبیین می‌کنند. همچنین با در نظر گرفتن ویژگی‌های شخصیتی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه به عنوان متغیر مستقل و ناگویی هیجانی به عنوان وابسته نتایج رگرسیون گام به گام نشان داد معیارهای سرسختانه/عیبجویی افراطی، روان‌رنجوری، شکست، وجدانی بودن و سازگاری در کنار یکدیگر قادر به پیش بینی حدود ۸۸/۰٪ از تغییرات ناگویی هیجانی زنان متاهل هست.

کلیدواژه‌ها: ناگویی هیجانی^۱، ویژگی‌های شخصیت^۲، طرحواره‌های ناسازگار اولیه^۳

¹ Emotional Maladaptation

² Personality Traits

³ Early Maladaptive Schemas

مقدمه

پالمر^۱ (۲۰۰۲)، ناگویی هیجانی سازه شخصیتی است که با فقدان خیالپردازی، ظرفیت کم برای افکار سمبولیک و ناتوانی برای تجربه و بیان هیجانات مثبت مشخص می شود. ناگویی هیجانی به حالتی اطلاق می شود که در اثر آن فرد در درک پردازش و هیجانات خود مشکل دارد (سیفنئوس^۲، ۲۰۰۲). ویژگی اصلی ناگویی هیجانی عبارتند از: ناتوانی در بازشناسی و توصیف کلامی هیجانی های شخص، فقر شدید تفکر نمادین که آشکار سازی بازخوردها، احساسات، تمایلات و سابق ها را محدود می کند، ناتوانی در بکارگیری احساسات به عنوان علایم مشکلات هیجانی، تفکر انتزاعی در مورد واقعیت هایی که اهمیت بیرونی، کاهش یادآوری روایاها، دشواری در تمایز بین حالت های هیجانی و حس های بدنی فقدان جلوه های عاطفی چهره، ظرفیت محدود برای همدلی و خودآگاهی به عبارت دیگر ناگویی هیجانی به ناتوانی در پردازش شناختی اطلاعات هیجانی و تنظیم هیجان ها گفته می شود. ناگویی هیجانی سازه ای است چند و جهی متشکل از دشواری در شناسایی احساسات، دشواری در توصیف احساسات برای دیگران و جهت گیری فکری بیرونی (تیلور^۳، ۲۰۰۶). مطالعات نشان داده اند که ناگویی هیجانی با بسیاری از اختلالات مثل اختلال اضطراب فراگیر، اضطراب اجتماعی و هراس، (فوکونیشی^۴، ۱۹۹۷)، اختلالات خوردن سوء مصرف مواد ارتباط دارد. با نگاهی به مطالعات و آنچه که بیان شد، به وضوح پیداست که اهمیت شادکامی در رشد و تکامل یک جامعه اهمیت زیادی دارد. ناگویی هیجانی به معنای نبود واژه برای احساسات است. و ویژگی های اصلی آن عبارتند از دشواری در تشخیص و تمایز هیجان ها از حس های جسمانی، توصیف آنها برای دیگران و نیز سبک شناختی متمرکز بر بیرون که سه نقص اجتماعی را منعکس می سازد: (۱) نقص در مؤلفه های شناختی - تجربه ای سیستم پاسخدهی هیجانی (۲) نقص در تنظیم هیجانها در روابط بینشخصی و (۳) ظرفیت محدود برای خیال پردازی (ماهاپاترا^۵، ۲۰۱۸). مفهوم سازی های کنونی، ناگویی هیجانی را به عنوان یک نقص صفتی در فرآیندهای شناختی تجارب هیجانی معرفی می کنند که مربوط به فهم و ادراک حالت ذهنی است (ژو^۶، ۲۰۱۸)، به گونه ای که این افراد ظرفیت محدودی برای نمادسازی هیجانها و گسترش دادن تجارب هیجانی دارند (آسوگنا^۷، ۲۰۱۶). ناگویی هیجانی به معنای توصیف، تمایز و تنظیم هیجانها است. مطالعات نشان داده اند که این سازه در پیوند عاطفی هیجانی نسبتاً پایدار کودک با مراقب اولیه ریشه دارد و تحت تأثیر تلاش فرد برای اجتناب از احساسات از طریق تمرکز بر کامل بودن و پنهان کردن نقایص است. مطالعه حاضر با توجه به رابطه هر سه سازه که در مطالعات مختلف نشان داده شده است و همچنین با توجه به مطالعاتی که در ادبیات پژوهشی برای مشخص شدن رابطه بین ویژگی های شخصیت و طرحواره های ناسازگار اولیه با ناگویی هیجانی به انجام رسیده است. پژوهش حاضر در پی پاسخگویی به این سوال است که، آیا ناگویی هیجانی براساس ویژگی های شخصیت و طرحواره های ناسازگار اولیه در زنان متاهل قابل پیش بینی است؟

ناگویی هیجانی مشکلی است که هم در سطح هیجانی و هم در سطح کارکرد شناختی خود را نشان می دهد و بصورت ناتوانی یا نقص در توضیح یا شناخت هیجانها شناخته می شود. توجه به طرحواره های ناسازگار اولیه در پیش بینی و درمان افراد دارای ناگویی هیجانی ضروری می باشد. طرحواره ها در عمیق ترین سطح شناخت معمولاً بیرون از سطح آگاهی عمل می کنند و فرد را به لحاظ روانشناختی در برابر ایجاد آشفتگی هایی چون اضطراب، افسردگی، ارتباطات ناکارآمد، اعتیاد و اختلالات روان-تنی آسیب پذیر می کنند (تیم^۸، ۲۰۱۰). همچنین طرحواره های ناسازگار در افراد به تجربه رویدادهای منفی در زندگی منجر می شود و حضور چنین رویدادهایی در زندگی شخص، باعث احساس فشار روانی بیش از حد و نارضایتی از زندگی می شود. کسانی که از طرحواره های ناسازگار به طور افراطی استفاده میکنند، در ابراز هیجان ناتوانند (یوسف نژاد^۹، ۱۳۹۱). ناگویی هیجانی واژه ای

1Palmer
2Sifneos
3Taylor
4Fukunishi
5Mahapatra
6Xu
7Assogna
8Thimm

یونانی است که به معنی نبود واژه برای ابراز هیجان‌هاست و به لحاظ مفهومی به صورت دشواری در تشخیص احساسات، دشواری در توصیف احساسات و تفکر برون‌مدار تعریف می‌شود. ناگویی هیجانی یا عدم ابراز هیجان‌ها به دلیل ناگویی در توانایی پردازش و تنظیم هیجان‌ها یا بازداری آگاهانه ابراز هیجانی است و از این رو محققان ناگویی هیجانی را ساختاری دانسته‌اند که با ویژگی‌های شخصیت ارتباط دارد. ویژگی‌های شخصیت گرایش به بازداری در ابراز پاسخ‌های هیجانی است (پلات، ۲۰۰۲). از سوی دیگر، از آنجا که طرحواره‌ها مانند چارچوبی برای پردازش اطلاعات به کار می‌روند و تعیین‌کننده واکنش‌های عاطفی افراد به موقعیت‌های زندگی و روابط بین فردی هستند، گفته شده است با ویژگی‌های شخصیت نیز رابطه دارند (یوسف‌نژاد، ۱۳۹۱). با وجود اهمیت متغیرهای پژوهش بر در زنان متاهل، مطالعه پیشینه‌های موجود نشان داد با وجود تحقیقات پراکنده و جداگانه درباره نقش طرحواره‌های ناسازگار، ویژگی‌های شخصیت و ناگویی هیجانی در افراد زنان متاهل، تاکنون مطالعه‌ای درباره مقایسه این متغیرها در افراد صورت نگرفته است. از طرفی پژوهش‌های متفاوت نتایج متناقضی در زمینه ارتباط این متغیرها در زنان متاهل مطرح کرده‌اند. بنابراین هدف از این پژوهش پیش‌بینی ناگویی هیجانی براساس ویژگی‌های شخصیت و طرحواره‌های ناسازگار اولیه در زنان متاهل منطقه ۱۸ شهر تهران است.

پیشینه تحقیق

حسینی (۱۳۹۹)، پیش‌بینی اضطراب اجتماعی بر اساس طرحواره‌های ناسازگار اولیه و ناگویی هیجانی پرداختند. جامعه آماری پژوهش را دانش‌آموزان مقطع متوسطه دوم شهرستان سقز در سال تحصیلی ۹۷ - ۱۳۹۶ تشکیل می‌دادند. با استفاده از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای ۲۹۱ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از ابزارهای فرم کوتاه پرسشنامه طرحواره یانگ (YSQ-SF)، مقیاس‌الکسی تیمیای تورنتو و پرسشنامه مقیاس اضطراب اجتماعی برای نوجوانان (SASA) استفاده شد. برای تحلیل داده‌ها از همبستگی پیرسون و رگرسیون استفاده شد. نتایج تحلیل داده‌ها نشان داد که بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و ناگویی هیجانی با اضطراب اجتماعی نوجوانان رابطه‌ی مثبتی وجود دارد و طرحواره‌های ناسازگار اولیه و ناگویی هیجانی می‌توانند اضطراب اجتماعی را پیش‌بینی کنند. پیشنهاد می‌شود که به نقش طرحواره‌های ناسازگار اولیه و همچنین ناگویی هیجانی در اضطراب اجتماعی توجه بیشتری بشود و در درمان اضطراب اجتماعی به این دو متغیر پرداخته شود. جمیل (۱۳۹۸)، پیش‌بینی ناگویی هیجانی براساس سبک‌های دلبستگی و ابعاد کمال‌گرایی پرداختند. برای تحلیل داده‌های پژوهش از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون همزمان استفاده شد. نتایج پژوهش نشان داد که با افزایش نمره کمال‌گرایی خودمحور ($r=0/01 > p$, $r=30/0$)، کمال‌گرایی دیگرمحور ($r=0/01 > p$, $r=-26/0$) و کمال‌گرایی جامعه‌محور ($r=0/05 > p$, $r=14/0$) ناگویی هیجانی نیز افزایش می‌یابد. همچنین با افزایش نمره زیرمقیاس سبک دلبستگی ایمن ($r=0/01 > p$, $r=-35/0$) نمره مقیاس ناگویی هیجانی کاهش و با افزایش نمره زیرمقیاس‌های سبک دلبستگی اجتنابی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا به همراه کمال‌گرایی خودمحور در مجموع ۲۶٪ از تغییرات ناگویی هیجانی را تبیین می‌کنند ($p < 0/01$). این بدان معنی است که ناکامی کودک در رابطه ایمن با مراقب به ناگویی هیجانی منجر می‌شود و تلاش‌های کمال‌گرایانه نیز روبرو شدن، شناختن، تمایز و توصیف احساسات را به تعویق می‌اندازند. بابایی (۱۳۹۷)، پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس حمایت ادراک شده، ناگویی هیجانی و ابراز صمیمیت پرداختند. یافته‌ها نشان داد که حمایت ادراک شده، ناگویی هیجانی، ابراز صمیمیت و صمیمیت عاطفی با رضایت زناشویی رابطه معناداری دارند. این متغیرها توانستند ۴۴ درصد از واریانس رضایت زناشویی را پیش‌بینی کنند و حمایت ادراک شده بیشترین نقش را در پیش‌بینی رضایت زناشویی داشت. نتایج حاکی از اهمیت توجه به متغیرهای حمایت ادراک شده، ناگویی هیجانی و ابراز صمیمیت در پیش‌بینی رضایت زناشویی زنان بود. بنابراین، توجه به متغیرهای حمایت ادراک شده، ناگویی هیجانی و ابراز صمیمیت در زندگی زنان متاهل می‌تواند دریافت رضامندی زناشویی را برای آنها تضمین نماید. رضایی (۱۳۹۷)، پیش‌بینی رضایتمندی زوجیت بر اساس ناگویی هیجانی،

صمیمیت زنان متأهل و نشاط ذهنی در مادران کودکان آهسته‌گام پرداختند. یافته‌ها نشان داد ناگویی هیجانی ($r = -0/1186$) با رضایتمندی زوجیت مادران کودکان آهسته‌گام رابطه منفی و معنادار داشتند. نتایج رگرسیون چندگانه نشان داد متغیرهای پیش‌بین به‌طور معناداری توانستند ۲۳/۶ درصد از واریانس رضایتمندی زوجیت مادران کودکان آهسته‌گام را پیش‌بینی کنند که در این پیش‌بینی سهم صمیمیت زنان متأهل بیشتر از ناگویی هیجانی و نشاط ذهنی بود ($P < 0/05$). نتایج حاکی از اهمیت ناگویی هیجانی، صمیمیت زنان متأهل و نشاط ذهنی در پیش‌بینی رضایتمندی زوجیت مادران کودکان آهسته‌گام بود. بنابراین، به مشاوران و درمانگران پیشنهاد می‌شود برای بهبود رضایتمندی زوجیت این افراد میزان ناگویی هیجانی را کاهش و میزان صمیمیت زنان متأهل و نشاط ذهنی را افزایش دهند. مقتدر (۱۳۹۷)، مقایسه طرحواره‌های ناسازگار اولیه، ناگویی هیجانی و شادکامی در زنان با و بدون تعارضات زناشویی پرداختند. پژوهش حاضر توصیفی تحلیلی و از نوع علی‌مقایسه‌ای بود. با استفاده از جدول کرجسی مورگان ۱۰۳ نفر از زنان دارای تعارضات زناشویی تحت پوشش مراکز کمیته امداد شهرستان رودسر در سال ۱۳۹۴ که به دادگاه‌های خانواده این شهرستان ارجاع شده بودند، با نمونه‌گیری در دسترس انتخاب و با ۱۰۳ نفر از زنان بدون تعارضات زناشویی مقایسه شدند. ابزار گردآوری داده‌ها شامل پرسش‌نامه تعارضات زناشویی ثنائی، پرسش‌نامه مقیاس آلکسی‌تیمیا تورنتو، پرسش‌نامه مقیاس شادکامی پرسش‌نامه طرحواره‌های ناسازگار اولیه بود. داده‌ها با استفاده از آزمون‌های لوین، ام‌باکس و تحلیل واریانس چندمتغیره و نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۸ تحلیل شدند. نتایج نشان داد بین دو گروه در متغیرهای ناگویی هیجانی، شادکامی و طرحواره‌های ناسازگار تفاوت وجود دارد. با توجه به نتایج پژوهش و وجود تفاوت بین گروه‌های مورد مقایسه، از عواملی که می‌تواند تعارضات زناشویی را در زنان متأهل کاهش دهد، شادکامی است. همچنین با توجه به تفاوت گروه‌های مطالعه در متغیرهای ناگویی هیجانی و طرحواره‌های ناسازگار، می‌توان با آگاهی‌دادن به زوج‌ها برای اقدام به کاهش این متغیرها، موجبات کاهش تعارضات زناشویی را فراهم کرد. میرزاحسینی (۱۳۹۶)، مدل‌سازی معادلات ساختاری روابط بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و هیجانان مثبت و منفی جانبازان با نقش واسطه‌ای ناگویی هیجانی پرداختند. شرکت‌کنندگان این پژوهش، ۲۲۵ نفر از جانبازان شهر قم بودند که به‌روش نمونه‌گیری در دسترس، انتخاب شدند. ابزار اندازه‌گیری پژوهش شامل سه پرسشنامه بود: پرسشنامه طرحواره‌های ناسازگار اولیه یانگ با ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۳، پرسشنامه هیجانان مثبت و منفی با ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۶ و پرسشنامه ناگویی هیجانی تورنتو با ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۵. آزمون مسیرهای مستقیم و غیرمستقیم مدل پژوهش، به‌ترتیب، با استفاده از روش‌های مدل معادلات ساختاری و آزمون سوئل انجام گرفت. یافته‌ها نشان داد که طرحواره‌های ناسازگار اولیه و هیجانان مثبت و منفی، به‌ترتیب پیش‌بین و پیامد ناگویی هیجانی در جانبازان هستند. یافته‌ها نشان داد که ناگویی هیجانی، میانجی‌گر معنی‌داری برای رابطه طرحواره‌های ناسازگار اولیه با هیجانان مثبت و منفی است. عاشقی (۱۳۹۶)، پیش‌بینی ناگویی هیجانی بر اساس ویژگی شخصیتی و تنظیم هیجان در دانش‌آموزان مقطع متوسطه پرداختند. شرکت‌کنندگان تعداد ۲۵۰ نفر (۱۳۵ دختر و ۱۰۰ پسر) دانش‌آموز دبیرستانی شهرستان شیروان بودند که به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای تصادفی انتخاب شدند. در این پژوهش، از سه پرسشنامه ی ناگویی هیجانی تورنتو، پرسشنامه ی نیو و پرسشنامه ی تنظیم هیجان، استفاده شد. ویژگی شخصیتی و تنظیم هیجان می‌توانستند ناگویی هیجانی را پیش‌بینی کنند. همچنین روان‌آزرده‌خویی، نقش معناداری در پیش‌بینی ناگویی هیجانی داشت. این یافته‌ها بیانگر نقش و اهمیت ویژگی شخصیتی و تنظیم هیجان در شناسایی بهتر افراد مبتلا به ناگویی هیجانی و حتی پیشگیری از بروز این مشکل است. عبدی (۱۳۹۵)، پیش‌بینی ابعاد ناگویی هیجانی بر اساس مدل ابعاد نابهنجار شخصیت پرداختند. یافته‌ها حاکی از این بود که بین ناتوانی در شناسایی هیجان و عاطفه منفی، مهارت‌گسیختگی و روان‌پریش‌خویی روابط معنی‌داری وجود دارد. بین ناتوانی در توصیف هیجان با عاطفه منفی، گسلس، مهارت‌گسیختگی و روان‌پریش‌خویی و همچنین بین تفکر عینی با تمام ابعاد نابهنجار شخصیت (عاطفه منفی منفی، گسلس، مخالفت ورزی، مهارت‌گسیختگی و روان‌پریش‌خویی رابطه مثبت و معنی‌دار ($P < 0/01$) وجود دارد. این ابعاد شخصیتی می‌توانند عامل مؤثری در پیش‌بینی ناگویی هیجانی به شمار آیند. با توجه به همبستگی‌های به

دست آمده بین ابعاد ناگویی هیجانی و ابعاد نابهنجار شخصیت، شایسته است هم‌آیندی این دو متغیر در فرایند سبب‌شناسی و درمان اختلال‌های شخصیتی و هیجانی، مورد توجه قرار گیرد.

فاستینو (۲۰۲۰)، روابط بین مشکلات پردازش عاطفی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه در تنظیم نیازهای روانشناختی پرداختند. مشکلات پردازش عاطفی ممکن است به عنوان حالت‌های عاطفی ناکارآمد ناشی از تجربه عاطفی غیر کافی پردازش شده در نظر گرفته شود در حالی که طرحواره‌های ناسازگار اولیه مبتنی بر تجربه هستند که ساختارهای روانی ناکارآمد مبتنی بر اختلالات روانشناختی مزمن و مکرر را تجربه می‌کنند. طرح‌ها و مشکلات عاطفی قبلاً با اختلال در تنظیم نیازهای روانشناختی همراه بود. با این حال، توضیحات در مورد روابط بین این سازه‌ها وجود ندارد. در یک مطالعه مقطعی، یک نمونه بالینی از ۶۶ شرکت‌کننده ($M = 46/4$, $SD = 1/13$) پرسشنامه خود گزارش را تکمیل کرد. مشکلات پردازش احساسی با طرحواره‌ها و با تنظیم نیازهای روانشناختی منفی است. قطع و عدم پذیرش، عدم استقلال و محدودیت‌های مختل شده در حوزه‌های طرح رابطه بین مشکلات پردازش عاطفی و نیازهای روانی را واسطه قرار داده است. مشکلات پردازش عاطفی ممکن است با اختلال در تنظیم نیازهای روانشناختی همراه باشد، به دلیل فعال‌سازی طرحواره‌های ناسازگار اولیه، که به نوبه خود، علائم شناسی را برمی‌انگیزد. از مداخلات فرضیاتی در مورد مداخلات هدایت‌شده توسط مارکر و بازسازی ساختار مرحله به مرحله می‌توان برای پیشبرد تنظیم نیازهای روانشناختی استفاده کرد. ریتزل (۲۰۱۸)، نقص شناختی هیجان صورت و ناگویی هیجانی در اختلالات شخصیت مرزی، خودشیفتگی پرداختند. گروه‌های بیمار در مقایسه با گروه کنترل سالم در آزمایش TAS-20 عملکرد به مراتب بدتری داشتند، در حالی که ما در تشخیص احساسات و ناگویی هیجانی اختلاف معنی‌داری در گروه‌های بیمار پیدا نکردیم. علاوه بر این، نمرات بالاتر در SCL-90-R عملکرد ضعیف‌تر تشخیص احساسات و ویژگی‌های ناگویی هیجانی بالاتر را پیش‌بینی کرد. داده‌های تجربی از این نتیجه‌گیری پشتیبانی می‌کند که شدت آسیب‌شناسی روانی نقش مهمی در پیش‌بینی نقص شناخت هیجان و ناگویی هیجانی در اختلالات شخصیت مرزی، خودشیفتگی دارد. آنیتا (۲۰۱۵)، ناگویی هیجانی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه در بیماران مبتلا به درد مزمن پرداختند. عوامل روانشناختی بر تجربه درد ذهنی تأثیر می‌گذارد. هدف از این مطالعه بررسی ناگویی هیجانی و طرحواره‌های ناسازگار اولیه در نمونه‌ای از ۲۷۱ بیمار مراجعه‌کننده به درد مزمن شش کلینیک درد بود. بیماران پرسشنامه مطالعه متشکل از مقیاس ۲۰ سوالی تورنتو ناگویی هیجانی، پرسشنامه طرحواره جوان فرم کوتاه، پرسشنامه افسردگی بک-II و متغیرهای درد را تکمیل کردند. بیماران ناگویی هیجانی در طرح‌های ناسازگار اولیه نمره بالاتری کسب کردند و شدت درد، ناتوانی درد و افسردگی بیشتری نسبت به بیماران غیر الکسی‌سمی داشتند. ناگویی هیجانی و افسردگی با اکثر طرح‌های ناسازگار اولیه ارتباط معنی‌داری دارند. به نظر می‌رسد که بروز ناگویی هیجانی، طرحواره‌های ناسازگار اولیه و افسردگی، تجربه درد را بدتر می‌کند. غربالگری ناگویی هیجانی، افسردگی و طرح‌های ناسازگار اولیه می‌تواند به برنامه‌ریزی مداخلات درمانی روانشناختی برای بیماران درد مزمن کمک کند. تیم (۲۰۱۰) نشان داد که طرحواره‌های ناسازگار اولیه و مدل پنج‌عامل بزرگ شخصیت در پیش‌بینی اختلالات شخصیت همپوشی دارند و طرحواره‌های ناسازگار اولیه بهتر از مدل پنج‌عاملی شخصیت افسرده را پیش‌بینی می‌کنند. سالمین^۵ (۲۰۰۲)، در مطالعه‌ای نشان دادند که افراد دارای نارسایی هیجانی کارکرد جسمی و اجتماعی کمتر، مشکلات هیجانی بیشتر و بهزیستی هیجانی پایین‌تری نسبت به افراد سالم دارند.

روش تحقیق

روش‌های تحقیق را می‌توان با توجه به دو ملاک: الف) هدف تحقیق (ب) نحوه گردآوری داده‌ها تقسیم کرد. از آنجایی که در تحقیق حاضر به بررسی پیش‌بینی ناگویی هیجانی براساس ویژگی‌های شخصیت و طرحواره‌های ناسازگار اولیه در زنان

1Faustino
2Ritzl
3Anita
4Thimm
5Salminen

متاهل منطقه ۱۸ شهر تهران می‌پردازیم، می‌توان این پژوهش را از لحاظ هدف تحقیق از نوع تحقیقات کاربردی به شمار آورد. چون تحقیقات کاربردی تحقیقی است که با استفاده از نتایج تحقیقات بنیادی به منظور بهبود و به کمال رساندن رفتارها، روش‌ها، ابزارها، وسایل، تولیدات، ساختارها و الگوهای مورد استفاده جوامع انسانی انجام می‌شود. هدف تحقیق کاربردی توسعه دانش کاربردی در یک زمینه خاص است. ملاک دیگر در تقسیم‌بندی روش‌های تحقیق بر حسب نحوه گردآوری داده‌ها می‌باشد که براساس این ویژگی، روش تحقیق حاضر توصیفی-پیمایشی از نوع همبستگی است.

جامعه آماری این پژوهش زنان متاهل شهر تهران می‌باشد. در تحقیق از روش نمونه‌گیری در دسترس استفاده می‌شود. برای تعیین تعداد حجم نمونه از فرمول $8M+50$ استفاده شد: $M =$ تعداد مولفه‌های متغیرهای مستقل (۵ مولفه از پرسشنامه نئو و ۱۵ مولفه از پرسشنامه طرحواره‌های ناسازگار اولیه). بنابراین در این تحقیق حجم نمونه ۲۱۰ نفر از زنان متاهل است که به صورت روش نمونه‌گیری در دسترس از بین جامعه آماری تحقیق انتخاب می‌گردند.

پرسشنامه: ناگویی هیجانی تورنتو: مقیاس ناگویی هیجانی تورنتو یک آزمون ۲۰ سوالی است و سه زیر مقیاس دشواری در شناسایی احساسات (شامل ۷ ماده)، دشواری در توصیف احساسات (شامل ۵ ماده)، و تفکر عینی (شامل ۸ ماده) را در اندازه‌های ۵ درجه ای لیکرت از نمره ۱ (کاملاً مخالف) تا نمره ۵ (کاملاً موافق) می‌سنجد. یک نمره کامل از جمع نمره‌های ۳ زیر مقیاس برای ناگویی هیجانی کلی محاسبه می‌شود و از ۲۰ تا ۱۰۰ متغیر است؛ نمره‌های بالاتر به معنای ناگویی هیجانی بیشتر است. ویژگی‌های روانسنجی مقیاس ناگویی هیجانی تورنتو د پژوهش‌های متعدد بررسی تایید شده است و در نسخه فارسی ضریب آلفای کرونباخ برای ناگویی هیجانی کلی و سه زیر مقیاس دشواری در شناسایی احساسات، دشواری در توصیف احساسات و تفکر عینی به ترتیب به ترتیب ۰/۸۵، ۰/۸۲، ۰/۷۵، ۰/۷۲ محاسبه شد که نشانی همسانی درونی خوب مقیاس است (بشارت، ۱۳۹۲).

پرسشنامه: پنج عاملی شخصیت نئو (کوتاه): تست نئو یکی از معتبرترین تست‌های روانشناسی در دنیاست. محققانی که این تست را به وجود آورده‌اند سال‌ها صفات مختلف شخصیتی را انتخاب کرده‌اند و با روش‌های پیچیده آماری به این نتیجه رسیده‌اند که ۵ عامل یعنی روان‌نژندی، برون‌گرایی، اشتیاق به تجارب تازه، توافق‌پذیری و وظیفه‌شناسی، پنج عاملی که تحقیقات بین‌فرهنگی ثابت کرده‌اند در بیشتر کشورها هم از پنج عامل بزرگ شخصیت است. یکی از جامع‌ترین آزمون‌ها در زمینه ارزیابی شخصیت است که بر اساس تحلیل عوامل صورت می‌گیرد. پرسشنامه شخصیتی که در سال ۱۹۸۵ توسط کاستا و مک کری تهیه شده بود که پنج عامل اصلی شخصیت و شش خصوصیت در هر عاملی یا به عبارتی ۳۰ خصوصیت را اندازه می‌گیرد. دارای ۲۴۰ سوال بوده که با ضمیر سوم شخص شروع می‌شود. (مک کری و کاستا، ۱۹۸۳) به نقل از گروهی فرشی (۱۳۸۰). پرسشنامه شخصیتی بر روی ۲۰۸ نفر از دانشجویان آمریکایی به فاصله سه ماه اجرا گردید که ضرایب اعتبار آن بین ۰/۸۳ تا ۰/۷۵ بدست آمده است و ضرایب آلفای کرونباخ در هر یک از عوامل اصلی روان‌آزردگی خوبی، برون‌گرایی، باز بودن، سازگاری و با وجدانی به ترتیب ۰/۸۶، ۰/۷۳، ۰/۵۶، ۰/۶۸، ۰/۸۷ بدست آمده است.

پرسشنامه: طرحواره‌های ناسازگار اولیه یانگ (کوتاه): این پرسشنامه توسط یانگ و برون در سال (۱۹۹۸) طراحی شده است. پرسشنامه ۷۵ سوالی است که برای سنجش ۱۵ طرحواره‌های شناختی اولیه طراحی شده است این طرحواره‌ها عبارتند از؛ محرومیت هیجانی/رهاشدگی / بی‌اعتمادی/ بد رفتاری، انزوای اجتماعی، نقص / شرم، وابستگی/ بی‌کفایتی / آسیب‌پذیری نسبت به ضرر/ خود تحول نیافته و گرفتار / اطاعت/ فداکاری/ بازداری عاطفی/ معیارهای سرسختانه/ استحقاق یا بزرگ منشی/ خودکنترلی ناکافی/ شکست. (گروسی فرشی، ۱۳۸۰). هر یک از ۷۵ عبارت این پرسشنامه در مقیاس لیکرت ۵ نقطه ای از "اصلاً در مورد من صدق نمی‌کند" تا "دقیقاً مرا توصیف میکند" نمره گذاری می‌شود. نمره فرد در هر طرحواره با جمع نمرات پنج سوال مربوط به آن طرحواره حاصل می‌شود که دامنه آن در هر طرحواره از ۵ تا ۲۵ است. نمره بالاتر نشان دهنده حضور پررنگتر طرحواره ناکارآمد است. (گروسی فرشی، ۱۳۸۰). پژوهش‌های بسیاری از پایداری پرسشنامه حمایت می‌کند در مطالعه ولبرن و همکاران کلیه خرده مقیاس‌های ۱۵ گانه فرم کوتاه پرسشنامه طرحواره از انسانی درونی کافی بسیار خوبی برخوردار بودند. آلفای کرونباخ همه طرحواره‌ها از ۰/۷۶ تا ۰/۹۳ محاسبه شد. در ایران توسط فاتحی زاده و عباسیان در سال ۱۳۸۲ در

دانشگاه اصفهان هنجارسازی شده است. پایداری آن با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۹۴ محاسبه شده که معنی دار بوده است. در بخش آمار توصیفی با توجه به اهداف پژوهش ابتدا جداول فراوانی، درصدی، فراوانی تجمعی، میانگین‌ها و انحراف استاندارد متغیرهای مورد مطالعه، تهیه و سپس از نمودارهای توصیفی نیز استفاده شده است. در مرحله بعد با استفاده از تحلیل تاییدی عاملی به بررسی روایی سازه متغیرهای تحقیق پرداخته می‌شود و با استفاده از آزمون همبستگی رابطه بین متغیرهای تحقیق مورد بررسی قرار می‌گیرد و جهت بررسی توان پیش‌بینی متغیر مستقل از رگرسیون گام به گام استفاده می‌شود. تمام مراحل یاد شده با استفاده از برنامه آماری Spss 24 انجام خواهد شد.

یافته‌های تحقیق

در این بخش با استفاده از روشهای ضریب همبستگی و رگرسیون چندگانه و رگرسیون گام به گام به بررسی رد و تایید فرضیه‌ها خواهیم پرداخت.

فرضیه فرعی: طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و مولفه‌های آن با ناگویی هیجانی در زنان متاهل رابطه دارد
برای شناسایی رابطه بین هر یک از ۱۵ طرح‌واره ناسازگار اولیه و همچنین طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه به صورت کلی از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شده است که نتایج آن در جدول زیر گزارش شده است.

جدول ۱- همبستگی طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و ناگویی هیجانی

متغیر	حجم نمونه	همبستگی پیرسون	سطح معنی داری
شکست	۲۱۰	۰.۹۱۶**	<۰,۰۰۱
نقص اشرم	۲۱۰	۰.۹۰۳**	<۰,۰۰۱
محرومیت هیجانی	۲۱۰	۰.۴۶۸**	<۰,۰۰۱
خود انطباطی ناکافی	۲۱۰	۰.۴۷۸**	<۰,۰۰۱
آسیب پذیری نسبت به ضرر یا بیماری	۲۱۰	۰.۸۸۱**	<۰,۰۰۱
استحقاق /بزرگ منشی	۲۱۰	۰.۵۲۹**	<۰,۰۰۱
خود تحول نیافته/ گرفتار	۲۱۰	۰.۸۷۲**	<۰,۰۰۱
بی اعتمادی/بدرفتاری	۲۱۰	۰.۹۰۳**	<۰,۰۰۱
بازداری هیجانی	۲۱۰	۰.۴۳۷**	<۰,۰۰۱
انزوای اجتماعی/بیگانگی	۲۱۰	۰.۸۸۱**	<۰,۰۰۱
از خود گذشتگی/ایثار	۲۱۰	۰.۵۴۴**	<۰,۰۰۱
رهاشده‌گی/بی ثباتی	۲۱۰	۰.۴۵۳**	<۰,۰۰۱
اطاعت	۲۱۰	۰.۸۹۵**	<۰,۰۰۱
معیارهای سرسختانه/عیبجویی افراطی	۲۱۰	۰.۹۲۲**	<۰,۰۰۱
وابستگی/بی کفایتی	۲۱۰	۰.۵۵۵**	<۰,۰۰۱
نمره کلی طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه	۲۱۰	۰.۸۶۵**	<۰,۰۰۱

** رابطه در سطح ۹۵ درصد معنی دار است.

ضریب همبستگی یکی از معیارهای مورد استفاده در تعیین همبستگی دو متغیر می‌باشد. ضریب همبستگی شدت رابطه و همچنین نوع رابطه (مستقیم یا معکوس) را نشان می‌دهد. این ضریب بین ۱ تا -۱ است و در صورت عدم وجود رابطه بین دو متغیر برابر صفر می‌باشد. ضرایبی که با علامت ** مشخص شده اند در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنادار هستند. همان‌طور که در جدول بالا نشان داده شده است میزان ضریب همبستگی برای تمام ۱۵ طرح‌واره ناسازگار اولیه مثبت و معنی دار بوده که نشان از رابطه مستقیم بین هر ۱۵ طرح‌واره ناسازگار اولیه و ناگویی هیجانی دارد. همچنین ضریب همبستگی طرح‌واره‌های

ناسازگار اولیه به صورت کلی ۰/۸۶۵ شده و مقدار سطح معنی داری آزمون برابر ۰/۰۰ می‌باشد و کمتر از ۰/۰۵ می‌باشد می‌توان نتیجه گرفت که در سطح اطمینان ۹۵٪ رابطه معنی‌داری بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه و ناگویی هیجانی وجود دارد و زنان متاهلی که امتیاز هر یک از طرحواره‌های ناسازگار اولیه و یا امتیاز کلی طرحواره‌های ناسازگار اولیه در آنها بالاتر بوده ناگویی هیجانی بیشتری دیده شده است. برای پیش‌بینی ناگویی هیجانی توسط طرحواره‌های ناسازگار اولیه به صورت کلی از روش رگرسیون خطی ساده استفاده شد.

جدول ۲- خلاصه نتایج تحلیل رگرسیون

متغیرهای وارد شده	R	R ²	R ² تعدیل یافته	خطای معیار	F	df	β ضرایب استاندارد	آزمون t	سطح معنی داری
طرحواره‌های ناسازگار اولیه به صورت کلی	۰/۸۶۵	۰/۷۴۹	۰/۷۴۸	۰/۳۵۷	۶۲۰/۵۷۹**	۱،۲۰۸	۰/۸۶۵	۲۴/۹۱۱	۰/۰۰۰

در جدول بالا، R بیانگر همبستگی پیرسون بین متغیرهای مستقل و متغیر وابسته است. ضریب R² بیانگر واریانس تبیین شده متغیر وابسته به وسیله ترکیب متغیرهای مستقل را نشان می‌دهد. (R²) تعدیل یافته نشانگر محافظه‌کارانه‌تر از واریانس تبیین شده است. طرحواره‌های ناسازگار اولیه به صورت کلی در مجموع قادر به پیش‌بینی حدود ۰/۷۴۸ از تغییرات ناگویی هیجانی زنان متاهل هستند و براساس آماره تی (۲۴/۹۱۱) طرحواره‌های ناسازگار اولیه به صورت کلی با ناگویی هیجانی در زنان متاهل رابطه دارد و این رابطه مستقیم است. برای پیش‌بینی ناگویی هیجانی توسط ۱۵ مولفه طرحواره‌های ناسازگار اولیه از روش رگرسیون چندگانه گام به گام استفاده شد.

جدول ۳- خلاصه نتایج تحلیل رگرسیون

گام	متغیرهای وارد شده	R	R ²	R ² تعدیل یافته	خطای معیار	F	df	β ضرایب استاندارد	آزمون t	سطح معنی داری
اول	معیارهای سرسختانه/عیبجویی افراطی	۰/۹۲۲	۰/۸۵۱	۰/۸۵۰	۰/۲۷۵	۱۱۸۶/۵۷۲**	۱،۲۰۸	۰/۳۵۷	۳/۸۲۲	۰/۰۰۰
دوم	شکست	۰/۹۳۲	۰/۸۶۹	۰/۸۶۸	۰/۲۵۸	۶۸۷/۲۵۶**	۲،۲۰۷	۰/۳۶۶	۴/۷۱۵	۰/۰۰۰
سوم	بی‌اعتمادی/بدرفتاری	۰/۹۳۵	۰/۸۷۵	۰/۸۷۳	۰/۸۷۳	۴۸۰/۹۵۲**	۳،۲۰۶	۰/۲۳۲	۳/۱۳۳	۰/۰۰۲

با توجه به جدول فوق مشاهده می‌شود از بین ۱۵ طرحواره‌های ناسازگار اولیه، تنها سه طرحواره معیارهای سرسختانه/عیبجویی افراطی، شکست و بی‌اعتمادی/بدرفتاری به طور معناداری قادر به پیش‌بینی ناگویی هیجانی زنان متاهل هستند و سایر طرحواره‌ها تاثیر معناداری در پیش‌بینی ناگویی هیجانی ندارند. معیارهای سرسختانه به تنهایی قادر به پیش‌بینی حدود ۰/۸۵ از تغییرات ناگویی هیجانی زنان متاهل هست. در گام دوم و با ورود شکست، می‌توان گفت معیارهای سرسختانه و شکست با یکدیگر قادر به پیش‌بینی حدود ۰/۸۵ از تغییرات ناگویی هیجانی زنان متاهل هست. همچنین در گام سوم مشاهده می‌شود که معیارهای سرسختانه/عیبجویی افراطی، شکست و بی‌اعتمادی/بدرفتاری به طور معناداری ۰/۸۷ از تغییرات ناگویی هیجانی زنان متاهل را پیش‌بینی می‌کنند. براساس آماره تی از میان طرحواره‌های ناسازگار اولیه،

معیارهای سرسختانه/عیبجویی افراطی (۳/۸۲۲)، شکست (۴/۷۱۵) و بی اعتمادی/بدرفتاری (۳/۱۳۳) با ناگویی هیجانی در زنان متاهل رابطه دارد و این رابطه مستقیم است.

فرضیه فرعی: ویژگی‌های شخصیت با ناگویی هیجانی در زنان متاهل رابطه دارد.

برای شناسایی رابطه بین هر یک از ۵ ویژگی شخصیتی با ناگویی هیجانی از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شده است که نتایج آن در جدول ۴-گزارش شده است

جدول ۴- همبستگی ویژگی‌های شخصیتی و ناگویی هیجانی

متغیر	حجم نمونه	همبستگی پیرسون	سطح معنی داری
روان‌نجوری	۲۱۰	۰.۹۱۵**	<۰.۰۰۱
گشودگی نسبت به تجربه	۲۱۰	-۰.۷۲۰**	<۰.۰۰۱
برون‌گرایی	۲۱۰	-۰.۴۳۶۸	۰/۵۲۹
وجدانی بودن	۲۱۰	-۰.۷۰۶**	<۰.۰۰۱
سازگاری	۲۱۰	-۰.۶۸۹**	<۰.۰۰۱

** رابطه در سطح ۹۵ درصد معنی دار است.

همان‌طور که در جدول ۴- نشان داده شده است میزان ضریب همبستگی روان‌نجوری و ناگویی هیجانی ۰/۹۱۵ و سطح معنی داری آن کمتر از ۰/۰۵ بوده که نشان می‌دهد، روان‌نجوری با ناگویی هیجانی زنان متاهل رابطه مستقیم و معناداری دارد و افرادی که ویژگی شخصیتی روان‌نجوری در آنها بارزتر بوده از ناگویی هیجانی بیشتری برخوردار بوده اند. میزان ضریب همبستگی گشودگی نسبت به تجربه و ناگویی هیجانی ۰/۷۲۰-، وجدانی بودن و ناگویی هیجانی ۰/۷۰۶-، سازگاری و ناگویی هیجانی ۰/۶۸۹- و سطح معنی داری آن کمتر از ۰/۰۵ بوده که نشان می‌دهد، ویژگی‌های شخصیتی گشودگی نسبت به تجربه، سازگاری و وجدانی بودن با ناگویی هیجانی زنان متاهل رابطه معکوس و معناداری دارد زنان متاهلی که این سه ویژگی شخصیتی در آنها بارزتر بوده از ناگویی هیجانی کمتری برخوردار بوده اند. میزان ضریب همبستگی برون‌گرایی و ناگویی هیجانی ۰/۴۳۶- و سطح معنی داری آن ۰/۵۲۹ بوده که بیشتر از ۰/۰۵ بوده که نشان می‌دهد، برون‌گرایی با ناگویی هیجانی زنان متاهل رابطه معناداری ندارد.

برای پیش‌بینی ناگویی هیجانی توسط ویژگی‌های شخصیتی از روش رگرسیون گام به گام استفاده شد.

جدول ۵- خلاصه نتایج تحلیل رگرسیون

گام	متغیرهای وارد شده	R	R ²	R ² تعدیل یافته	خطای معیار	F	df	ضرایب استاندارد β	آزمون t	سطح معنی داری
اول	روان‌نجوری	۰/۹۱۵	۰/۸۳۷	۰/۸۳۶	۰/۲۸۸	۱۰۶۶/۳۲۹**	۱، ۲۰۸	۰/۸۱۵	۲۱/۷۹۱	۰/۰۰۰
دوم	وجدانی بودن	۰/۹۲۱	۰/۸۴۶	۰/۸۴۶	۰/۲۷۹	۵۷۷/۰۱۸**	۲، ۲۰۷	-۰/۱۴۶	-۳/۸۹۳	۰/۰۰۰

با توجه به جدول فوق مشاهده می‌شود از بین ویژگی‌های شخصیتی، تنها ویژگی روان‌نجوری و وجدانی بودن به طور معناداری قادر به پیش‌بینی ناگویی هیجانی زنان متاهل هستند و سایر ویژگی‌های شخصیتی تاثیر معناداری در پیش‌بینی ناگویی هیجانی ندارند. ویژگی روان‌نجوری به تنهایی قادر به پیش‌بینی حدود ۰/۸۴ از تغییرات ناگویی هیجانی زنان متاهل هست. روان‌نجوری و وجدانی بودن با یکدیگر قادر به پیش‌بینی حدود ۰/۸۵ از تغییرات ناگویی هیجانی زنان متاهل هست.

براساس آماره تی از میان ویژگیهای شخصیتی، ویژگی روانرنجوری (۲۱/۷۹۱) با ناگویی هیجانی در زنان متاهل رابطه دارد و این رابطه مستقیم است. همچنین ویژگی وجدانی بودن (۳/۸۹۳-) دارای رابطه معکوس و معناداری باناگویی هیجانی زنان متاهل می باشد.

فرضیه اصلی: ویژگی های شخصیتی و طرحواره های ناسازگار اولیه قادر به پیش بینی ناگویی هیجانی در زنان متاهل میباشند.

همان طور که در قسمت های قبلی نیز اشاره شد بر اساس ضریب همبستگی پیرسون تمامی طرحواره های ناسازگار اولیه با ناگویی هیجانی زنان متاهل رابطه مستقیم و معناداری داشتند. همچنین روانرنجوری و ناگویی زنان متاهل رابطه مستقیم و گشودگی نسبت به تجربه، وجدانی بودن، سازگاری و ناگویی هیجانی زنان متاهل رابطه معکوس و معناداری دارند اما برونگرایی و ناگویی زنان متاهل رابطه معناداری ندارد. همچنین طرحواره های ناسازگار اولیه به صورت کلی قادر به پیش بینی ۷۵ درصد تغییرات ناگویی هیجانی زنان متاهل می باشد. و سه طرحواره ناسازگار اولیه معیارهای سرسختانه/عیبجویی افراطی، شکست و بی اعتمادی/بدرفتاری به طور معناداری ۸۷ درصد از تغییرات ناگویی هیجانی زنان متاهل را پیش بینی می کنند. ویژگی های شخصیتی روانرنجوری و وجدانی بودن نیز ۸۵ درصد از تغییرات ناگویی هیجانی زنان متاهل را به طور معناداری تبیین می کنند. برای پیش بینی ناگویی هیجانی توسط ویژگیهای شخصیتی و طرحواره های ناسازگار اولیه نیز از روش رگرسیون گام به گام استفاده شد.

جدول ۶- خلاصه نتایج تحلیل رگرسیون

گام	متغیرهای وارد شده	R	R ²	R ² تعدیل یافته	خطای معیار	F	df	ضرایب استاندارد	آزمون t	سطح معنی داری
اول	معیارهای سرسختانه/عیبجویی افراطی	۰/۹۲۲	۰/۸۵۱	۰/۸۵۰	۰/۲۷۵	۱۱۸۶/۵۷۲**	۱،۲۰۸	۰/۳۲۲	۳/۸۳۶	۰/۰۰۰
دوم	روانرنجوری	۰/۹۳۳	۰/۸۷۰	۰/۸۶۹	۰/۲۵۷	۶۹۴/۰۰۶**	۲،۲۰۷	۰/۲۶۷	۳/۵۵۲	۰/۰۰۰
سوم	شکست	۰/۹۳۷	۰/۸۷۸	۰/۸۷۶	۰/۲۵۰	۴۹۴/۵۶۹**	۳،۲۰۶	۰/۳۳۷	۴/۰۱۵	۰/۰۰۰
چهارم	وجدانی بودن	۰/۹۳۹	۰/۸۸۲	۰/۸۷۹	۰/۲۴۷	۳۸۱/۸۸۳**	۴،۲۰۵	-۰/۲۹۵	-۴/۱۵۲	۰/۰۰۰
پنجم	سازگاری	۰/۹۴۲	۰/۸۸۸	۰/۸۸۵	۰/۲۴۱	۳۲۲/۹۰۲**	۳،۲۰۴	۰/۲۴۸	۳/۳۴۳	۰/۰۰۰

با توجه به جدول فوق مشاهده می شود از بین ۵ ویژگی شخصیتی و ۱۵ طرحواره ناسازگار اولیه، تنها معیارهای سرسختانه/عیبجویی افراطی، روانرنجوری، شکست، وجدانی بودن و سازگاری به طور معناداری قادر به پیش بینی ناگویی هیجانی زنان متاهل هستند و سایر ویژگی های شخصیتی و طرحواره های ناسازگار تاثیر معناداری در پیش بینی ناگویی هیجانی ندارند. معیارهای سرسختانه/عیبجویی افراطی، روانرنجوری، شکست، وجدانی بودن و سازگاری با یکدیگر قادر به پیش بینی حدود ۰/۸۸۵ از تغییرات ناگویی هیجانی زنان متاهل هست.

بحث و نتیجه گیری

ناگویی هیجانی مشکلی است که هم در سطح هیجانی و هم در سطح کارکرد شناختی خود را نشان می دهد و بصورت ناتوانی یا نقص در توضیح یا شناخت هیجان ها شناخته می شود. توجه به طرحواره های ناسازگار اولیه و ویژگی های شخصیتی در پیش بینی و درمان افراد دارای ناگویی هیجانی ضروری می باشد. ناگویی هیجانی مشکلی است که هم در سطح هیجانی و هم

در سطح کارکرد شناختی خود را نشان می دهد و بصورت ناتوانی یا نقص در توضیح یا شناخت هیجانها شناخته می شود. توجه به طحواره های ناسازگار اولیه در پیش بینی و درمان افراد دارای ناگویی هیجانی ضروری می باشد. طحوارهها در عمیق ترین سطح شناخت معمولاً بیرون از سطح آگاهی عمل می کنند و فرد را به لحاظ روانشناختی در برابر ایجاد آشفتگی-هایی چون اضطراب، افسردگی، ارتباطات ناکارآمد، اعتیاد و اختلالات روان تنی آسیب پذیر می کنند (تیم، ۲۰۱۰). همچنین طحواره های ناسازگار در افراد به تجربه رویدادهای منفی در زندگی منجر می شود و حضور چنین رویدادهایی در زندگی شخص، باعث احساس فشار روانی بیش از حد و نارضایتی از زندگی می شود. کسانی که از طحواره های ناسازگار به طور افراطی استفاده میکنند، در ابراز هیجان ناتوانند (یوسف نژاد، ۱۳۹۱). ناگویی هیجانی واژه ای یونانی است که به معنی نبود واژه برای ابراز هیجان هاست و به لحاظ مفهومی به صورت دشواری در تشخیص احساسات، دشواری در توصیف احساسات و تفکر برون مدار تعریف می شود. ناگویی هیجانی یا عدم ابراز هیجانها به دلیل ناگویی در توانایی پردازش و تنظیم هیجانها یا بازداری آگاهانه ابراز هیجانی است و از این رو محققان ناگویی هیجانی را ساختاری دانسته اند که با ویژگی های شخصیت ارتباط دارد. ویژگی-های شخصیت گرایش به بازداری در ابراز پاسخ های هیجانی است (پلات، ۲۰۰۲). از سوی دیگر، از آنجا که طحوارهها مانند چارچوبی برای پردازش اطلاعات به کار می روند و تعیین کننده واکنش های عاطفی افراد به موقعیت های زندگی و روابط بین فردی هستند، گفته شده است با ویژگی های شخصیت نیز رابطه دارند (یوسف نژاد، ۱۳۹۱).

فرضیه فرعی: طحواره های ناسازگار اولیه و مولفه های آن با ناگویی هیجانی در زنان متاهل رابطه دارد.

ضریب همبستگی یکی از معیارهای مورد استفاده در تعیین همبستگی دو متغیر می باشد. ضریب همبستگی شدت رابطه و همچنین نوع رابطه (مستقیم یا معکوس) را نشان می دهد. این ضریب بین ۱ تا -۱ است و در صورت عدم وجود رابطه بین دو متغیر برابر صفر می باشد. ضرایبی که با علامت ** مشخص شده اند در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنادار هستند. همان طور که در جدول ۴-۶ نشان داده شده است میزان ضریب همبستگی برای تمام ۱۵ طحواره ناسازگار اولیه مثبت و معنی دار بوده که نشان از رابطه مستقیم بین هر ۱۵ طحواره ناسازگار اولیه و ناگویی هیجانی دارد. همچنین ضریب همبستگی طحواره های ناسازگار اولیه به صورت کلی ۰/۸۶۵ شده و مقدار سطح معنی داری آزمون برابر ۰/۰۰ می باشد و کمتر از ۰/۰۵ می باشد می-توان نتیجه گرفت که در سطح اطمینان ۹۵٪ رابطه معنی داری بین طحواره های ناسازگار اولیه و ناگویی هیجانی وجود دارد و زنان متاهلی که امتیاز هر یک از طحواره های ناسازگار اولیه و یا امتیاز کلی طحواره های ناسازگار اولیه در آنها بالاتر بوده ناگویی هیجانی بیشتری دیده شده است. برای پیش بینی ناگویی هیجانی توسط طحواره های ناسازگار اولیه به صورت کلی از روش رگرسیون خطی ساده استفاده شد. از بین ۱۵ طحواره های ناسازگار اولیه، تنها سه طحواره معیارهای سرسختانه/عیبجویی افراطی، شکست و بی اعتمادی/بدرفتاری به طور معناداری قادر به پیش بینی ناگویی هیجانی زنان متاهل هستند و سایر طحواره ها تاثیر معناداری در پیش بینی ناگویی هیجانی ندارند. معیارهای سرسختانه به تنهایی قادر به پیش بینی حدود ۰/۸۵ از تغییرات ناگویی هیجانی زنان متاهل هست. در گام دوم و با ورود شکست، می توان گفت معیارهای سرسختانه و شکست با یکدیگر قادر به پیش بینی حدود ۰/۸۵ از تغییرات ناگویی هیجانی زنان متاهل هست. همچنین در گام سوم مشاهده می شود که معیارهای سرسختانه/عیبجویی افراطی، شکست و بی اعتمادی/بدرفتاری به طور معناداری ۰/۸۷ از تغییرات ناگویی هیجانی زنان متاهل را پیش بینی می کنند. براساس آماره تی از میان طحواره های ناسازگار اولیه، معیارهای سرسختانه/عیبجویی افراطی (۳/۸۲۲)، شکست (۴/۷۱۵) و بی اعتمادی/بدرفتاری (۳/۱۳۳) با ناگویی هیجانی در زنان متاهل رابطه دارد و این رابطه مستقیم است. نتیجه به دست آمده با یافته های فریمن، بشارت، ذوالفقاری، رنر، جوهانی، ولباستال همسو است. لوملی و همکاران در پژوهش خود نشان دادند بین طحواره های ناسازگار اولیه و ناگویی هیجانی رابطه معکوس

¹ Thimm

² Platts

وجود وجود دارد. کرمی و همکاران در تحقیق درباره طرحواره های ناساگار اولیه و جامعه ستیزی در زنان بی خانمان واسته به مواد دریافتند که طرحواره های ناسازگار اولیه این زنان در زیرمقیاس های ایثار بیشترین و در وابستگی بی کفایتی کمترین نمره را دارند. یکی از ویژگی های ناگویی هیجانی دشواری در توصیف و تشخیص احساسات است. این افراد دامنه لغات محدودی برای توصیف هیجانانشان دارند. به عبارت دیگر به علت ناتوانی در تشخیص احساسات قادر به بیان هیجانان نیستند. زوجین دارای تعارض نمی توانند احساسات خود را دقیق بشناسند و در نتیجه آن را ابراز نمی کنند؛ از این رو تعارضات زناشویی در خانواده هایی شکل میگیرد که بی عاطفه، سرد، مضایقه گر، منزوی، تندخو، پیش بینی ناپذیر یا بدرفتار هستند. افرادی که طرحواره هایی در این حوزه دارند نمیتوانند روابط ایمن و رضایت بخشی با دیگران برقرار کنند، در حالی که زوجین بدون تعارض مهارت های ارتباطی بسیار خوبی دارند و به مسائل و اتفاقاتی که برای آنها پیش می آید، خوشبین و مالمال از امید و دارای طبعی شوخ و مزاح گونه هستند و افراد دیگر و عالم خارج را آنچنان که در واقع هستند می بینند و قبول دارند. در زوجین دارای تعارض این موضوع برعکس است، چون این افراد به دلیل تعارضات زناشویی به موقعیت های اطراف خود بدبین هستند و آنها را به خود نسبت می دهند.

فرضیه فرعی: ویژگی های شخصیت با ناگویی هیجانی در زنان متاهل رابطه دارد.

میزان ضریب همبستگی روانرنجوری و ناگویی هیجانی ۰/۹۱۵ و سطح معنی داری آن کمتر از ۰/۰۵ بوده که نشان می دهد، روانرنجوری با ناگویی هیجانی زنان متاهل رابطه مستقیم و معناداری دارد و افرادی که ویژگی شخصیتی روانرنجوری در آنها بارزتر بوده از ناگویی هیجانی بیشتری برخوردار بوده اند. میزان ضریب همبستگی گشودگی نسبت به تجربه و ناگویی هیجانی ۰/۷۲۰-، وجدانی بودن و ناگویی هیجانی ۰/۷۰۶-، سازگاری و ناگویی هیجانی ۰/۶۸۹- و سطح معنی داری آن کمتر از ۰/۰۵ بوده که نشان می دهد، ویژگی های شخصیتی گشودگی نسبت به تجربه، سازگاری و وجدانی بودن با ناگویی هیجانی زنان متاهل رابطه معکوس و معناداری دارد زنان متاهلی که این سه ویژگی شخصیتی در آنها بارزتر بوده از ناگویی هیجانی کمتری برخوردار بوده اند. میزان ضریب همبستگی برونگرایی و ناگویی هیجانی ۰/۴۳۶- و سطح معنی داری آن ۰/۵۲۹ بوده که بیشتر از ۰/۰۵ بوده که نشان می دهد، برونگرایی با ناگویی هیجانی زنان متاهل رابطه معناداری ندارد. از بین ویژگی های شخصیتی، تنها ویژگی روانرنجوری و وجدانی بودن به طور معناداری قادر به پیش بینی ناگویی هیجانی زنان متاهل هستند و سایر ویژگی های شخصیتی تاثیر معناداری در پیش بینی ناگویی هیجانی ندارند. ویژگی روانرنجوری به تنهایی قادر به پیش بینی حدود ۰/۸۴ از تغییرات ناگویی هیجانی زنان متاهل هست. روانرنجوری و وجدانی بودن با یکدیگر قادر به پیش بینی حدود ۰/۸۵ از تغییرات ناگویی هیجانی زنان متاهل هست. براساس آماره تی از میان ویژگی های شخصیتی، ویژگی روانرنجوری (۲۱/۷۹۱) با ناگویی هیجانی در زنان متاهل رابطه دارد و این رابطه مستقیم است. همچنین ویژگی وجدانی بودن (۳/۸۹۳-) دارای رابطه معکوس و معناداری با ناگویی هیجانی زنان متاهل می باشد.

نتایج این پژوهش همسو با هونکالامپی و همکاران (۲۰۰۹، لی، یو، چو، کوه و کیم، ۲۰۱۰، و جانسون، لیونز، بتل و روس، ۲۰۱۳) است. در تبیین این فرضیه میتوان گفت بر اساس نظریه لازاروس (۱۹۹۱)، هیجان از طریق تعاملات بین فردی و محیط پیرامون شکل میگیرد و نمیتوان آن را فقط بر اساس فرد یا محیط به صورت خاص تبیین نمود. سبک عشق (مولفه صمیمیت) در همسران موجب میشود که آنها احساس کنند ارزشمند بوده و از طرفی تمایل داشته باشند تا روابط رمانتیکشان را به صورت شاد توصیف کنند. طبق نظریه استرنبرگ برای تجربه عشق کامل، سه مولفه: صمیمیت، شهوت و تعهد باید حضور داشته باشد صمیمیت جزء عاطفی است و شامل احساس نزدیکی و اشتراک احساسات است. زوجهایی که این هیجانان را ر روابط خودشان به طور متعادل زنده نگه داشته اند و احساس دوستی و صمیمیت، گرمی و شریک بودن با یکدیگر را تجربه میکنند (عاشوری، ۱۳۹۵). لان و همکاران (۲۰۱۵)، در پژوهش خود نشان دادند که افراد مبتلا به ناگویی هیجانی در شناسایی صحیح هیجانها مشکل دارند و ظرفیت آنها برای همدردی با حالت های هیجانی دیگران محدود است. در نهایت، با توجه به یافته های این پژوهش پیشنهاد میشود که با توجه به اینکه در تحقیق حاضر، تنها از دانشجویان زن و متاهل استفاده شد، محققان بعدی چنین بررسی را در سایر مراکز آموزشی انجام شود، تا با مقایسه نتایج حاصل از تحقیقات مختلف در این زمینه

اطمینان و اعتماد بیشتر در به کار گیری نتایج حاصل گردد. این یافته ها با پژوهش های بخشی پور و همکاران، ۱۳۹۱؛ سوزان کیت و ریچل، ۲۰۰۶ و آلکروناوی ۲۰۱۰ همسو است. به طور کلی ناگویی هیجانی با ویژگی های شخصیت ارتباط مستقیمی دارد.

فرضیه اصلی: ویژگی های شخصیتی و طرحواره های ناسازگار اولیه قادر به پیش بینی ناگویی هیجانی در زنان متاهل میباشند. همان طور که در قسمت های قبلی نیز اشاره شد بر اساس ضریب همبستگی پیرسون تمامی طرحواره های ناسازگار اولیه با ناگویی هیجانی زنان متاهل رابطه مستقیم و معناداری داشتند. همچنین روانرنجوری و ناگویی زنان متاهل رابطه مستقیم و گشودگی نسبت به تجربه، وجدانی بودن، سازگاری و ناگویی هیجانی زنان متاهل رابطه معکوس و معناداری دارند اما برونگرایی و ناگویی زنان متاهل رابطه معناداری ندارد. همچنین طرحواره های ناسازگار اولیه به صورت کلی قادر به پیش بینی ۷۵ درصد تغییرات ناگویی هیجانی زنان متاهل می باشد. و سه طرحواره ناسازگار اولیه معیارهای سرسختانه/عیبجویی افراطی، شکست و بی اعتمادی/بدرفتاری به طور معناداری ۸۷ درصد از تغییرات ناگویی هیجانی زنان متاهل را پیش بینی می کنند. ویژگی های شخصیتی روانرنجوری و وجدانی بودن نیز ۸۵ درصد از تغییرات ناگویی هیجانی زنان متاهل را به طور معناداری تبیین می کنند. از بین ۵ ویژگی شخصیتی و ۱۵ طرحواره ناسازگار اولیه، تنها معیارهای سرسختانه/عیبجویی افراطی، روانرنجوری، شکست، وجدانی بودن و سازگاری به طور معناداری قادر به پیش بینی ناگویی هیجانی زنان متاهل هستند و سایر ویژگی های شخصیتی و طرحواره های ناسازگار تاثیر معناداری در پیش بینی ناگویی هیجانی ندارند. معیارهای سرسختانه/عیبجویی افراطی، روانرنجوری، شکست، وجدانی بودن و سازگاری با یکدیگر قادر به پیش بینی حدود ۰/۸۸۵ از تغییرات ناگویی هیجانی زنان متاهل هست. براساس نتایج حاصله و با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون مشاهده شد که طرحواره های ناسازگار اولیه با ناگویی هیجانی زنان متاهل رابطه مستقیم دارد و همچنین روانرنجوری و ناگویی زنان متاهل رابطه مستقیم و گشودگی نسبت به تجربه، وجدانی بودن، سازگاری و ناگویی هیجانی زنان متاهل رابطه معکوس و معناداری دارند اما برونگرایی و ناگویی زنان متاهل رابطه معناداری ندارد و بطور کلی می توان عنوان کرد که ویژگی های شخصیتی با ناگویی هیجانی زنان متاهل رابطه معناداری دارند. همچنین بر اساس نتایج حاصل از رگرسیون گام به گام طرحواره های ناسازگار اولیه به صورت کلی قادر به پیش بینی ۷۵ درصد تغییرات ناگویی هیجانی زنان متاهل و سه طرحواره ناسازگار معیارهای سرسختانه/عیبجویی افراطی، شکست و بی اعتمادی/بدرفتاری به طور معناداری ۸۷ درصد از تغییرات ناگویی هیجانی زنان متاهل را پیش بینی می کنند. ویژگی های شخصیتی روانرنجوری و وجدانی بودن نیز ۸۵ درصد از تغییرات ناگویی هیجانی زنان متاهل را به طور معناداری تبیین می کنند. همچنین با در نظر گرفتن ویژگی های شخصیتی و طرحواره های ناسازگار اولیه به عنوان متغیر مستقل و ناگویی هیجانی به عنوان وابسته نتایج رگرسیون گام به گام نشان داد معیارهای سرسختانه/عیبجویی افراطی، روانرنجوری، شکست، وجدانی بودن و سازگاری در کنار یکدیگر قادر به پیش بینی حدود ۰/۸۸۵ از تغییرات ناگویی هیجانی زنان متاهل هست. با توجه به اینکه محقق به این نتیجه رسیده است که ناگویی هیجانی، یک سازه شناختی و هیجانی است که به عنوان فقدان خودآگاهی هیجانی توصیف میشود. این افراد نارسایی در بیان و تنظیم هیجانها دارند و دشواریهای بسیاری برای صحبت کردن در مورد هیجانهاشان دارند که این عوامل باعث میشود افراد روانرنجور که دچار اضطراب و تکانشگری هستند و توانایی کمتری برای مقابله با چالشها دارند. این دو متغیر رابطه معناداری با هم داشته باشند و افرادی که دچار ناگویی هیجانی و اضطراب اجتماعی هستند به جای حضور فعال در اجتماع، بیشتر در لاک تنهایی خود فرو میروند که باعث احساس افسردگی و روانرنجورخویی میشود. افرادی که دارای ویژگی شخصیتی با وجدان بودن هستند، افرادی هستند که دارای پشتکار و مسئول و منظم و محتاط در تصمیمگیری هستند و در دوران رشد خود یاد میگیرند در مقابل تکانها و وسوسه هایشان چگونه برخورد کنند و هیجانهاشان را تنظیم کنند که رابطه این افراد با کسانی که دچار ناگویی هیجانی هستند، معکوس است. یافته های این بخش با سلامی (۲۰۱۰)، ون یپرن (۲۰۰۹) و گراهام (۲۰۰۳) هماهنگ است. نتایج، نشان می دهد، عاطفه مثبت با دو مورد از زیرمقیاس های ناگویی هیجانی یعنی، مشکل در تشخیص احساسات و

مشکل در توصیف احساسات، رابطه منفی و معنی دار دارد. به عبارت دیگر، آزمودنی هایی که عواطف مثبت بیشتری دارند، در این زیرمقیاس ها نمره کم تری به دست آورده اند.

منابع

- بابایی راضیه، یزدی سیده منور، قاسم زاده سوگند. (۱۳۹۷). پیش‌بینی رضایت زناشویی بر اساس حمایت ادراک شده، ناگویی هیجانی و ابراز صمیمیت. پرستار و پزشک در رزم. ۶ (۱۸): ۴۱-۵۲
- بشارت، محمد علی. (۱۳۹۲). مقیاس ناگویی هیجانی تورنتو: پرسشنامه، روش اجرا و نمره‌گذاری (نسخه فارسی. روانشناسی تحولی: روانشناسان ایرانی، ۱۰(۳۷)، ۹۰-۹۲.
- پروین، لورنس ای و جان، اولیورپی، (۱۹۸۹)، شخصیت، ترجمه محمدجعفر جوادی و پروین کدیور (۱۳۸۶). تهران: آبیژ.
- حسنی، لطیفه و عظیمی، حکیم و بابایی، مریم، ۱۳۹۹، پیش بینی اضطراب اجتماعی بر اساس طرحواره های ناسازگار اولیه و ناگویی هیجانی، پنجمین کنفرانس بین المللی پژوهش های نوین در حوزه علوم تربیتی و روانشناسی و مطالعات اجتماعی ایران، تهران.
- رضایی، سارا، دشت بزرگی، زهرا. (۱۳۹۷). پیش‌بینی رضایتمندی زوجیت بر اساس ناگویی هیجانی، صمیمیت زنان متأهل و نشاط ذهنی در مادران کودکان آهسته‌گام. توانمندسازی کودکان استثنایی، ۹(۱)، ۱۱۳-۱۲۳.
- عاشقی، مهدی و عاشقی، مصطفی و ذبیح نیا، زکیه و امانی، مریم، ۱۳۹۶، پیش بینی ناگویی هیجانی بر اساس ویژگی شخصیتی و تنظیم هیجان در دانش آموزان مقطع متوسطه، ششمین کنگره انجمن روانشناسی ایران، تهران.
- عبدی رضا، چلبیانلو غلامرضا، جوربنیان افسانه. (۱۳۹۵). پیش‌بینی ابعاد ناگویی هیجانی بر اساس مدل ابعاد نابهنجار شخصیت. مجله روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران. ۲۲ (۳): ۲۲۲-۲۲۹
- مقتدر لیلا، حلاج لیلا. (۱۳۹۷). مقایسه طرحواره های ناسازگار اولیه، ناگویی هیجانی و شادکامی در زنان با و بدون تعارضات زناشویی. مجله بالینی پرستاری و مامایی. ۷ (۲): ۱۳۸-۱۴۵
- منصوری جمیل، بشارت محمدعلی، غریبی حمیدرضا. (۱۳۹۸). پیش بینی ناگویی هیجانی براساس سبک های دلبستگی و ابعاد کمال گرایی. فصلنامه علمی پژوهشی علوم روانشناختی. ۱۸ (۸۱): ۹۸۱-۹۹۰
- میرزاحسینی حسن، وحیدی منفرد زهرا، ستایشی اظهري محمد. (۱۳۹۶). مدل سازی معادلات ساختاری روابط بین طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و هیجانات مثبت و منفی جانبازان با نقش واسطه‌ای ناگویی هیجانی. فصلنامه روانشناسی نظامی. دوره ۸، شماره ۳۲ - شماره پیاپی ۴، صفحه ۴۳-۵۵
- Assogna, F., Cravello, L., Orfei, M. D., Cellupica, N., Caltagirone, C., & Spalletta, G. (2016). Alexithymia in Parkinson's disease: a systematic review of the literature. *Parkinsonism & related disorders*, 28(7), 1-11.
- Anita S. Saariaho Tom H. Saariaho Aino K. Mattila Max Karukivi Matti I. Joukamaa. (2015). Alexithymia and Early Maladaptive Schemas in chronic pain patients. *Personality and Social Psychology*.
- Faustino Bruno, António Branco Vasco. (2020). Relationships between emotional processing difficulties and early maladaptive schemas on the regulation of psychological needs. *Clinical Psychology & Psychotherapy*.
- Fukunishi, I., Kawamura, N., Ishikawa, T., Ago, Y., Sei, H., Morita, Y., & Raha, R. H. (1997). Mother's low care in the development of alexithymia: A

Preliminary study in Japanese college students. *Psychological Reports*, 80, 143-146.

- Mahapatra, A., and Sharma P. (2018). Association of Internet addiction and alexithymia – A scoping review. *Addictive Behaviors*, 81(9), 175-182.
- Palmer, B., Donaldson, C., Stough, C.(2002). Emotional intelligence and life satisfaction. *Pers Indive Diff* , 33,1091-1100 and personality factors: further.
- Platts H, Tyson M, Mason O. Adult attachment style and core beliefs: Are they linked? *Clin Psychol Psychother*. 2002; 9(5):332-48
- Salminen, J.K., Saarijärvi, S., Toikka, T.(2002). Alexithymia and health-related quality of life. *J Psychosom Res*, 52, 324- 331.
- Ritzl Andrea. Gábor Csukly. Facial emotion recognition deficits and alexithymia in borderline, narcissistic, and histrionic personality disorders. *Psychiatry Research* Volume 270, December 2018, Pages 154-159
- Sifneos, P. E. (2002). Alexithymia, clinical issues, politics and crime. *Psychotherapy and psychosomatics*, 69, 113-116.
- Shishido, H.; Gaher, R.M.; Simons, J.S. (2013). I don't know how I feel, therefore I act: alexithymia, urgency and alcohol problems. *Addictive Behaviors*, 38, 2014-2017
- Taylor, G. J., & Bagby, M. (2000). An overview of The alexithymia Construct. In R. Bay-on & J. D. A. Parker (EDS.). *The Handbook of Emotional Intelligence* (pp. 263-276). San Francisco: Jossey-Bass.
- Thimm,J.C(2010). Personality and early maladaptive schema. A five factor model perspective. *Journal of behavior therapy and exprimentp psychiatry*. Vol 41.issu 4 : 373-380
- Thimm J C. Personality and early maladaptive schemas: A five-factor model. *J Behav Ther Exp Psychiatry*. 2010; 41(4):373-80
- Xu, P., Opmeer, E. M., van Tol, M. J., Goerlich, K. S., & Aleman, A. (2018). Structure of the alexithymic brain: A parametric coordinate-based meta-analysis. *Neuroscience & Biobehavioral Reviews*, 87(7), 50-55.
- Young,J.E.,,Klosko,J.S.,Weishaar,M.E.(2003).*Schema herapy:APractitioner'sGuide*.New York :The Guilford Press.
- Yoosofnejad Shirvani M, Peyvastegar M. [The relationship between life satisfaction and early maladaptive schemas in university students (Persian)]. *Knowl Res Appl Psychol*. 2011; 12(2):55-65.